

Telegraful Român

Organ național-bise

2 ex. (Of.)

Onor. «Asociațiunea»

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

După votare

Corpurile noastre legiuitoare, senatul și camera, au votat zilele acestea concordatul — pentru noi ortodocșii foarte jignitor.

Ministrul de resort, cum e datorința sa de altfel, a luat cuvântul în apărarea acestui act.

La vorbele dlui ministru vreau să mă opresc. În discursul său dela cameră s'a rostit cu privire la situația bisericii noastre, căreia îi aparține și Domnia sa, — și, între altele, eată ce a spus:

«Nu concordatul a creat inegalitate, ci înșiși capii bisericii ortodoxe».

Ce impresie a făcut declarația aceasta asupra publicului din incinta camerei, nu știu. Va fi fost probabil aprobat de aderenți și poate chiar aclamat un ministru care astfel își știe caracteriza părinții duhovnicești...

Pe noi însă, pe veritabilii ortodocși, enunțarea ne-a îndurerat. Care este înțelesul ce-l scoatem din vorba ministerială?

Înțelesul e acesta:

Dal Biserica cea papală este privilegiată, pentru că s'a știut impune prin istețimea capilor ei.

Și-a creiat episcopate numeroase, a pus în fruntea lor persoane de valoare. Și-a sporit și organizat parohiile, irelevant de numărul enoriașilor. La conducerea parohiilor a instituit preoți cu aptitudini pastorale. Ca să fie râvnitori în chemarea lor, i-a dotat din belșug, ferindu-i de grijile materiale. Catolicismul se bucură, deci, de prerogativele ce și le-a știut asigura el însuș mai nainte vreme.

Ortodoxismul? A, ortodoxismul în toate timpurile a fost rău condus. Capii săi n'au făcut nimic, când trebuiau să facă. Nu s'au îngrijit de organizarea comunelor, eparhiilor, de preoțime. Ear acum vin și se tânguesc că sânt preterați, că biserica ortodoxă este o «cenușotcă» a catolicismului...

Mă miră nespuse de mult concepțiunea aceasta.

În Ardeal biserica, având pe grumaz genunchele dușmanului, cum era să se desvoalte? Ne părea bine că aveam un episcop, impus și acela de schinjuitorii cărora trebuia să le facă pe voie. Ne părea bine că aveam ici-colo câte un protopop și preoți, ca să nu fim turmă fără păstor.

În vechiul regat, se știe, clerul și biserica au fost despoiați de bunurile din vremile principilor evlavioși cari înzestraseră sfintele lăcașuri cu întinse moși.

Dar se zice: De ce biserica din principate nu a făcut nimic pentru dezvoltarea sa atunci, când bunurile îi erau pe mână și principii dela cârma de stat încă îi stau în ajutor? Cel ce așa întreabă, nu știe de luptele purtate contra păgânismului. Chestia se punea atunci: a fi sau a nu fi! Și cel ce pururea eră cu sabia în mână și pururea trebuie să stea de veghe la răspântii, nu se putea gândi la lucruri mai ideale. Ii părea bine că poate trăi.

E bine! Episcopatul actual ce face? Cere să reparăm trecutul, ca să putem vorbi dela egal la egal. Invidiem oare biserica catolică, că are situații mai bune ca ale noastre? Am greși mult, dacă invidia ni-ar dicta atitudinea. Biserica aceasta a fost înrolată în șirul celor puternici. Catolicismul a putut pași cu siguranță înainte, căci nu era cine să-i pună pedeci. Noi nu o învinuim, deși am avea poate drept la aceasta. Voim numai să nu i se mai acorde favoruri noi

înainte de ce am atinge și noi dezvoltarea la care sântem chemați și îndreptățiți.

Ce fac acum cărmuitorii vremelnici ai statului nostru ortodox? În loc să recunoască îndreptățirea postulatelor ortodocșilor, îi gratifică cu declarații, că ei poartă vina inegalității... Curat vorba: hoțul de păgubaș! Când eu sânt flămând și strig, că mi-e foame, apoi vina e a mea: de ce strig și de ce nu dau pace politicianilor cari, din considerante de politică mai înaltă, nu-și întorc privirile spre mine, ci spre contrarii mei?!

E de vină flămândul care cere de mâncare? E de vină cel ce vrea a-și revendica un drept? Nu! Vina o poartă cel ce nu-și face datorința. În cazul nostru vina o poartă cârma statului ce se zgârcește când e vorba de a înmulți episcopii, protopopiile și parohiile ortodoxe; e de vină cârma care are și împrăstie cu abundanță bani pentru posturi de prisos, și nu are bani pentru crearea fondului pe care de atâta timp îl cerem, nu ca să ne lăfăim în lux, ci ca să ne vedem de trebi și să nu atârnam de grația politicianilor de azi și de mâne.

FOIȘOARA

A. S. R. Principesa Ileana

Tinera și frumoasa noastră Domniță, A. S. R. Principesa Ileana, a venit pentru două zile în capitala Ardealului, la Cluj, pentru a vizita instituțiile importante din oraș și a prezida o ședință a Femeilor creștine ce s'a ținut acolo.

Publicul a manifestat și cu acest prilej toată admirația și dragostea ce o poartă Familiei noastre Regale.

A. S. Regală Principesa Ileana a luat parte Duminecă la serviciul divin în biserica ortodoxă, unde a slujit P. S. Sa Episcopul Nicolae, înconjurat de cler. La sfârșitul slujbei divine P. S. Sa Episcopul Nicolae, a ținut cuvântarea următoare:

După înălțătorul praznic dela Alba-Iulia, la care a luat cu sufletul parte, întreg poporul românesc din cuprinsul țării, cum și cel afară de granițele ei — după manifestația elocventă de alipire către Rege, Tron și Dinastie — și după pecetluirea din

nou a voinței noastre nestrămutate, de a fi pe veci una și nedespărțiți de patria mamă, care a jertfit atât de mult pentru desrobirea noastră din jugul secular, venirea Alteței Voastre Regale în mijlocul nostru, în Clujul suferințelor de eri și nădejdelor de mâne, este ca o rouă binefăcătoare și dătătoare de viață, — și drept mărturie avem în mulțimea florilor ce Vi s'au prezentat și așternut la picioare și lacrimile de bucurie și iubire ale tineretului ce s'au revărsat — la primirea Alteței Voastre Regale, începând dela gară și până în momentul acesta de îndoită serbare pentru noi.

— Ați venit Alteța Voastră Regală în acest sfânt și modest locaș — mărturie a vremilor grele din trecut — ca prin prezența Voastră înaltă să dați dovadă despre alipirea și dragostea către legea strămoșească, — acea lege, care ne-a ținut sufletul curat și ne-a întărit, ca să putem suporta toate nenorocirile ce s'au abătut asupra capului nostru.

Vă exprimăm dela acest loc adânc simțita noastră recunoștință.

Aceasta recunoștință o datorăm în întregime întregii Case domnitoare și o păstrăm cu sfințenie în sufletele noastre față de adormitul și mult iubitul nostru Rege Ferdinand, care își doarme somnul de vecie în una din cele mai frumoase biserici ale țării, la Curtea de Argeș, alături de fericitul său înaintaș și de ctitorii voievozi ai sfântului lăcaș, — aceasta recunoștință, o exprimăm și tovarășei Sale în momente de glorie ca și în momente de suferințe, Maiestății Sale Reginei Maria, împodobită cu coroana regală în cetatea sfântă și sfințită a Ardealului.

Ca un semn al alipirei noastre sincere am tornat în slove neperitoare pe clopotul cel mare al Catedralei noastre numele Marelui Rege, care a făcut posibilă reînvierea vechei Episcopii a Vadului, — întemeiată de marele voivod Ștefan cel Sfânt. Acest clopot — ne cheamă la rugă, — dar ne cheamă la nevoie și la îndatoriri mari — de a sta zid de apărare în jurul tronului și Regelui iubit.

Ardealul, Alteța Voastră Regală,

nu este un petec de pământ oare care. Ardealul e leagănul neamului românesc, fiecare glie de pământ e stropită cu sânge de eroi — și udată de lacrimi de mame, de soții și de surori.

Acest Ardeal este cel mai prețios patrimoniu al nostru, — și dacă în trecut l-am apărut până la torturi pe roată, în viitor îl vom apăra cu munca noastră, cu dragostea noastră și cu tot ce are sufletul unui neam mai ales și mai sfânt.

Abrudul, Câmpenii, Zlatna, Alba-Iulia și Turda sunt lozince cari ne ridică moralul; fiecare loc este o pagină de glorie de mărire și de durere — și aceste locuri sfinte sunt cheazăia, că suntem gata la orice jertfă pentru a putea trăi cu vrednicie, a muri cu cinste pe pământul patriei întregite și în veci nedespărțite.

Fiți binecuvântată, Alteța Voastră Regală, fie ca zilele aceste să rămână neuitate în sufletele noastre — și să lase urme de muncă statornică și de dragoste către neam și lege.

Să ni se facă dreptate!

Cerând dela stat fond religios, salare mai bune pentru personalul înmulțit bisericesc, cel puțin în măsura catolicilor, cerând ajutor la sporirea episcopatelor ortodoxe, nu facem altă, decât pretindem un drept.

Illo tempore, statul fusese acela, care a confiscat bunurile bisericii din vechiul regat, fără desdaunare. Dincoace de munți, tot statul ni-a luat pământurile bisericilor și le-a dat neortodocșilor...

Să nu strige apoi capii biserice noastre? Să nu ceară?

Nemulțămirea în biserică noastră este mare. Nu pot să nu-i dau expresiune și la acest loc.

Socotesc că a sosit timpul ca noi, clerul ortodox, să răspundem cu energie provocărilor ce ni se fac.

Mă bucură ținuta sfântului Sinod din timpul din urmă, ear pentru I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae n'am decât cuvinte de recunoștință când apără demn biserică ortodoxă română.

Ce trebuie să facă clerul, după votarea concordatului?

Să treacă dela cuvinte la fapte!
Prot. Vasile Gan.

Un veac și jumătate s'a împlinit în 5 Iunie 1929 dela nașterea marelui dascăl *Gheorghe Lazăr*, a cărui amintire este vie în țara noastră românească. Cu recunoștință este azi sărbătorit învățatul cărturar ardelean, profesor al seminarului teologic din Sibiu care trecând Carpații săvârșește o lucrare de apostol, în scopul redeșteptării poporului și a pregătirii unității sufletești și politice a neamului.

Mai mult nu cere Biserica celor 12 milioane de credincioși și mai bine, decât să înceteze sistemul de tratament, nedrept și umilitor, cu raport la ajutorul material ce i se acordă în măsură cu totul disproporționată față de cultele minoritare cu credincioși neasămănat mai puțini.

O cerem aceasta, cu atât mai stăruitor acum, când nu numai glasuri din partid de opoziție, ci însuși reprezentantul guvernului de astăzi, au scos la iveală, în ședințele parlamentului, și au recunoscut *situația de inferioritate și inechitatea de tratament a Bisericii ortodoxe*.

Fostul ministru al cultelor, dl prof. *Alex. Lapedatu*, în ședința Senatului dela 24 Mai, vorbind despre biserică ortodoxă față de celelalte culte, observă că la 1918, când s'a constituit noul stat român, am moștenit — privitor la aceste culte — o anume situație pe care statul a trebuit să o primească și să o mențină ca atare; raporturile de salarizare se vor putea echilibra *ridicând* biserică ortodoxă, nu coborând celelalte culte (ortodocșii nici nu cer să fie coborâte).

«In legea cultelor din anul trecut», — zice dl Al. Lapedatu, și luăm la cunoștință constatările sale, — «s'au înscris principiile după care urmează a se plăti pe viitor ajutoarele și salariile pe care statul le acordă din bugetul sau cultelor, și anume: numărul credincioșilor în raport cu populația țării, adică *proporționalitatea, situația materială a cultelor și trebuințele lor reale, cercetate și dovedite*. Apoi și aci, ca și în legea bisericii ortodoxe, am preconizat că ajutoarele și salarizarea se vor face pe baza unei

legi speciale. Stă dar în puterea dv. și în dorința noastră a tuturor, ca inechitatea de tratament a bisericii ortodoxe față de celelalte culte să se repare, îndreptate, pe calea acestei legi speciale de salarizare, preconizată la 1925 ca și la 1928 și care trebuie făcută cât mai curând».

Așa grăește, în numele partidului său, dl prof. Al. Lapedatu.

Ear dl ministru al cultelor, Aurel Vlad, invitat prin comunicarea făcută de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae în ședința senatului dela 30 Mai 1929, răspunde că recunoaște existența unui *vădit regim de inegalitate* în retribuirile clerului, și făgăduiește tot odată că *situația actuală a preoților va fi simțitor îmbunătățită*.

Așa promite, în numele guvernului, dl ministru al cultelor. Dăm crezământ mărturisirii, sperând că nu va fi cazul, despre care țaranul român, vitregit de soarte, obișnuiește a zice:

Înțeleptul făgăduiește, ear mai puțin înțeleptul trage nădejde — zadarnică.

Ce trebuie să facă stăpânirea, în situația pe care o găsește nedreaptă, inegală, și îngrijitoare în ce privește tratamentul de până acum al bisericii ortodoxe? Să facă ceea ce n'a făcut încă nici un guvern din câte am avut în această țară dela desrobirea ei! Să facă ceea ce i s'a spus de curând (în ședința dela 23 Mai a senatului), când același înalt prelat zicea:

«Actualul guvern să întorneze dreptatea pe toată linia! Printr'un studiu serios și obiectiv să supună unei temeinice revizuirii situația tuturor culte-

lor din țară și raportul Statului față de ele; să fixeze criterii drepte conform cărora, în proporție cu numărul credincioșilor, să se limiteze numărul episcopilor, al consilierilor eparhiali și canonicilor, al protopopilor și preoților pentru fiecare cult, și după aceleași criterii de dreptate să se împartă în mod proporțional sumele luate în bugetul Statului».

Rolul preponderat și binefăcător ce l-a purtat Biserica ortodoxă în tot trecutul neamului nu va fi astfel stingherit, ci păstrat și dezvoltat în slujba intereselor de viață ale statului român întregit.

Ad. Nr. 620/1929.

Circulară

cătră membrii ordinari și extraordinari ai adunării protopresbiterale din tractul DEVEI

Prin ordinul Preaven. Consiliu al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu din 18 Martie a. c. Nr. 620, fiind numit comisar pentru alegerea de protopresbiter în tractul Devei, în conformitate cu Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter, §§ 14, 15 și 16, prin aceasta convoc pe ziua de **Vineri, 21 Iunie a. c., la ora 5 p. m., consiliul protopresbiteral**, la ședință, în locul central Deva, cancelaria oficiului protopopesc, spre a constata calificațiunea candidaților și a compune lista de candidare, ear pe ziua următoare, Sâmbătă în 22 Iunie a. c. convoc *adunarea protopresbiterală electorală* la locul central în Deva. Sfânta liturgie împreună cu chemarea Duhului sfânt se va începe dimineața la ora 9, iar după terminarea dumnezeștilor slujbe la ora 11 a. m., se va deschide ședința adunării electorale.

Sibiu, 1 Iunie 1929.

Dr. GEORGE PROCA
comisar cons.

ZIUA MAMEI

Cuvinte către tineret

Sărbătoarea este popasul în drumul obositor al vieții. Călătorul merge înainte, chemat de dorul triumfului, sau mânat de dragostea luminei, sau ademenit de perspectiva norocului. Și, când puterile îi slăbesc, se oprește lângă izvorul proaspăt, răsuflă din adâncul pieptului, își răcorește ochii înfierbântați de căldură, și-și potolește setea, sorbind, odată cu stropul înviator, puteri nouă în continuarea drumului.

Izvor la mijloc de drum este viața acelora pe cari îi sărbătorim. Sărbătorirea lor este zi de odihnă, zi de reculegere, zi de înălțare sufletească. Zi de înviore, de liberare a sufletului din banalul mediu de toate zilele și înălțarea lui în sferele senine ale idealului. Ea ne pune în față icoane în jurul căreia, ca nimb biruitor, strălucește fapta. Ea face să răsune în suflete ecourile unor chemări, cari nu s'au ridicat în pustiu, ci au tras după ele o lume spre albastrul țăriilor. Ea ne coboară în suflet întrebarea: Ce facem noi? Intrucât ne îndeplinim noi rostul vieții pământene? Deșteaptă în noi regrete sau hotărâri.

Popasul acesta, într'o formă sau alta, îl vedem în firea întreagă. Tot ce este viu are momente de sărbătoare. Deosebirea este numai în felul de a-și manifesta tresărirea.

Primăvara, după ce codrul înfrunzește, își înalță ramurile învierzite ca uriașe flămuri spre lumina dătătoare de viață. E aceasta un fel de a sărbători puterea prin care a reîntinerit. Freamătul este cântecul lui de sărbătoare.

Câmpul de spice aurite se leagănă în bătaia vântului și-și pleacă rodul bogat spre țărâna binecuvântată. Este aceasta sărbătorească lui închinare cătră soarele îndurător.

Râurile și Marea, poleite de aurul ce adaogă strălucirii lor, se leagănă în ritmul ușor al celor cari sărbătoreau puterea zeilor în ritmul danțului. Și ritmul lor se îmbină în sunet armonios, care farmecă zările. Noi numim armonia lor murmur sau vuet.

Dar aceasta este cântarea de mărire a puterii ce le-a pus în mișcare și le-a dat manifestarea de viață.

În cântecul pasărilor este întruparea sărbătoririi curate a Primăverii care sădește în suflete nădejdi și înflorește puteri nouă în tot ce este viete.

Și oamenii sărbătorească puterile naționale, sărbătorească pe eroii, cari și-au risipit comoara lor de putere și energie pentru binele comun. Sărbătorească pe cei cari au sămănat lumina, pe generoșii, cari și-au vărsat sângele pentru libertate. Sărbătorim evenimentele mari. Ne înfrățim adevărate sufletele cu căldura gândului celor buni și aleși ai neamului omenesc. Sorbim din izvorul de energie pe care ei ni l-au arătat și ne obligăm că la rândul nostru și noi voim să ne socotim printre cei buni, printre cei cari samănă bucuria pe pământ.

Și, dacă ne plecăm cu evlavie în fața celor ce au făcut *ceva* pentru viața noastră, ce datorăm noi acelora, cari au făcut *totul*? Cari ne-au dat acest suprem bun, ce se chiamă viață?

Sărbătorim pe luptătorii, cari prin vitejia lor ne-au garantat o viață neatârnată. Ne descoperim în fața doctorului, care ne-a ajutat atunci, când sănătatea noastră era în primejdie. Păstrăm recunoștință acelora cari ne-au dat în zile grele sprijin material. Ne amintim cu iubire de cei cari ne-au luminat mintea.

Dar în întreg acest șireag de binefăcători nu este nimeni, care să stea alături, în ce privește meritul, de *mama* care

Dr. Silviu Dragomir la Academie

In ședința publică dela 30 Mai 1929, dl SILVIU DRAGOMIR, profesor universitar în Cluj, și-a rostit discursul de recepțiune ca membru activ al Academiei Române la secțiunea istorică, proclamat în ziua de 25 Mai 1928 în locul regretatului membru Vasile Pârvan.

Fostul profesor al seminarului Andreian din Sibiu, obținuse de tînăr — în 1919 — catedra de istorie sud-est-europeană la universitatea din Cluj, unde a desfășurat o întinsă activitate științifică încoronată cu succese de valoare necontestată. E de aiuns să amintim, din publicațiunile sale, monografia intitulată «Desrobirea religioasă a românilor ardeleni în secolul XVIII», lucrare premiată la 1922 de Academia Română.

Fiu credincios și devotat al bisericii noastre ortodoxe, care l-a crescut, dl Silviu Dragomir fusese chemat ca membru corespondent în anul Academiei încă din primăvara anului memorabil 1916, când muncă ca valoros profesor al seminarului nostru și ca lăscut cercetător în domeniul istoriei naționale și bisericești a neamului. Această strădălnică muncă l-a făcut vrednic de marea onoare de-a fi primit în șirul membrilor înaltei Instituțiuni din București.

In discursul său de recepțiune, dl S. Dragomir a schițat activitatea istorică a înaintașului său academician și a evocat figura și rolul dascălului ardelen Constantiu Romanu Vivul, unul dintre conducătorii revoluției române ardelen de la 1848, care după mai multe izbânzii ca prefect al legiunii XII române din ținutul săcuiesc, a fost omorât în mod barbar de o bandă de unguri.

Păr. I. Lupaș, colegul său din aceeași secție, a răspuns acestui discurs, relevând colaborarea pricepută, serioasă și temeinică a dlui Drago-

mir, și exprimând cele mai îndreptățite speranțe pentru activitatea istorică viitoare a noului academician.

Ședința Academiei a fost onorată cu prezența I. P. S. Sale Patriarhului Regent Miron, a I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului, și a altor numeroși clerici și mireni.

Inmormântarea preotului Octavian Simtion din Cernatu-Săcelelor

Abia s'au împlinit doi ani dela moartea regretatului preot Aurel Oancea din Baciu-Săcele, și eată o nouă lovitură neașteptată atinge Săcelele noastre prin moartea vrednicului preot Oct. Simtion.

Lovit de o paralizie progresivă s'a luptat sărmanul ca un erou cu boala nemiloasă, alergat-a prin cele mai însemnate sanatorii, consultat-a pe cei mai distinși medici, — toate au fost înzadar. In ziua de 30 Mai, clopotele tuturor bisericilor din Săcelele anunțau sfârșitul distinsului preot Oct. Simtion, în etate de 48 de ani, și după 20 de ani de serviciu la Altarul Domnului.

Vestea morții lui a fost întâmpinată cu regrete unanime, fiindcă el a fost tipul preotului adevărat, care prin creșterea și cultura sa aleasă s'a știut face iubit și respectat în cercurile societății românești și străine; ear ca păstor al puștinilor săi credincioși a fost plin de râvnă și însuflețire. Predicator de seamă și conferențiar priceput, erau calități care îl făceau să fie apreciat nu numai de colegi, ci de toți cari au avut ocazie să-l asculte.

Prohodul s'a făcut de 12 preoți în frunte cu P. O. D. protopop Dr. I. Blaga, care în cuvântarea ținută a analizat toată activitatea lui religioasă, culturală și socială arătându-l ca model de om, soț și preot.

In numele colegilor și prietenilor, cu cari ani de zile a conlucrat în perfectă armonie pe teren religios și cultural, — a vorbit preotul Zenovie Popovici: în duioase cuvinte a exprimat jalea și regretul după președintele coleg și prieten.

Din partea învățătorilor a vorbit frumos inv. dir. V. Ivan, iar din partea minoritarilor preotul evanghelic Deac. In sunetul jalnic al clopotelor și al cântărilor religioase, sicutul, urmat

de neconsolata-i soție și unicul său fiu, de frați, de numeroasele-i rudeni și de imensul popor, a fost dat negrului mormânt.

Dormi în pace, dragă Octaviene, coleg bun și prieten mult preșuit... Noi, colegii tăi, alături de jalnica ta familie, îți vom purta neștearsă amintire, iar credincioșii tăi abia de acum încolo vor ajunge să înțeleagă valoarea bunului păstor, mort atât de timpuriu.

Dormi în pace, suflet nobil și bun!
Pr. Z. P.

INFORMAȚIUNI

Sub prezidenția dlui prof. N. Iorga se întrunește astăzi în Sibiu congresul profesorilor de istorie universitari și secundari.

† Prot. Ioan Hamsea. La încheierea foaiei primim dureroasa știre, că părintele protopop al Branului, Ioan Hamsea, a trecut subit la cele eterne. Odihnească în pace!

Lui Tudor Vladimirescu. Capitala țării va fi înzestrată cu un monument ridicat întru glorificarea Domnului Tudor. Peatra fundamentală a monumentului său ecvestru s'a pus Duminecă în fața unui public mare și însuflețit, care a ținut să cinstească amintirea unui erou al renașterii din epoca fanariotă.

Membru corespondent al Academiei Române a fost ales, în ședința din 30 Mai 1929, dl Romul Căndea, profesor de istorie la universitatea din Cernăuți.

Din «raial» rusesc se vestește că bolșevicii intervin până și în bucătăriile creștinilor, oprind femeile să pregătească mâncări de sărbătoare și cozonaci pentru Paști, — deși Paștile muscălești s'au ținut, cum se știe, la 5 Mai.

Nu e același lucru. Organul greco-catolic, *Păstorul sufleteșc*, dela Lugoj, scrie cu privire la ratificarea concordatului, că «biserica ortodoxă română era mai bine dacă demonstra prin absență (asta o credem!), decât să se ralieze (?) la o opoziție susținută numai de partidul maghiar și de cel

ucrainean». Deșteptul «Păstor» dela Lugoj se pare a nu pricepe că *alta* a fost opoziția partidelor maghiar și ucrainean, și earăș *alta*, cu totul diferită, a bisericii ortodoxe. (Dacă e vorbă de «raliare» la maghiari, slujim cu o pildă edificatoare în informația ce urmează mai jos).

— Același «Păstor» vrea să fie cu tot prețul și organ umoristic al clerului unit, (aceasta parecă i-a și succes în respectabilă măsură) și ne roagă pe noi, ziarele ortodoxe din Sibiu, să binevoim a-i «petrece» cu atențiune rubrica păstorească purtând numirea de «*Haz și glume*». Cea mai nouă «glumă și haz» a Păstorului este, că ar exista adecă în «cutare parohie» (unde anume?) un preot ortodox (cum îl cheamă?) care ar obișnu să-și cuminece credincioșii, și numai *dăpă aceea* să-i spovedească. Admitem, în adevăr, că organul lugojan, cât timp nu-i dă mâna să precizeze, de astă dată a făcut mai mult o «glumă», — a cărei intenție nu o cercetăm.

Ungurii ardeleni și catolicismul. Din Oradea se anunță, că în zilele trecute a luat ființă în acel oraș o societate maghiară numită *Academia catolică din Ardeal*, menită să fie, ca și celelalte organizații ungurești ardelen, un cuib de iredentism patronat dela Budapesta. La serbarea organizată de această societate, se spune că au participat și membrii clerului greco-catolic român (!) din Oradea. Eată cine se «raliază».

ȘTIRI LOCALE

Consiliul comunal al municipiului Sibiu este convocat pe Luni 10 Iunie 1929 d. m. la 4 (16) ore în sala de ședințe a primăriei. Ședința e publică.

Reunirea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu invită la MAIALUL (Serbarea câmpenească) ce se va ținea Duminecă în 9 Iunie a. c. în Dumbrava orașului. (La caz de timp nefavorabil Maialul se ține în 16 Iunie). Participanții sânt rugați a se întruni la localul «Reuniunii», strada Brukenthal Nr. 17, la ora 7¹/₂ dim., de unde cu drapel și cu muzica în frunte la ora 8 va fi plecarea spre Dumbravă.

Poșta redacției

D. C. B. în Cl. Toate, pe rând.

a veghiat asupra noastră cu căldură mai sfântă decât a îngerului păzitor. O vietate șubredă și de nimica știutoare vine omul pe lume. Mama dă din viața ei putere și lumină odorului ei. Ea-l încălzește, ea-l nutrește, ea-l apără de primejdii. Ea se topește ca focul luminător, de dragul de a da pământului eroii, după cari acest pământ năzuește. Ea sădește în micul suflet sămânța faptelor, prin cari omul se apropie de dumnezeire. Ea tremură în fiecare clipă de grija celui drag al ei. Numai ea știe să creadă, numai ea știe să iubească. Numai ea știe să se roage, numai ea știe să plângă.

Marii învățători ai omenirii ne îndeamnă să ne îndreptăm spre trecut spre a ne ne primeni sufletul, așa cum și-l primenea Anteu, atingând pământul. Dar, spre a putea pătrunde acest trecut, trebuie să-l privim prin icoana făcătoare de minuni a mamei. Intre trecutul ce marchează distanța dela noi și până la începuturile vieții casnice, stă figura duioasă a mamei.

Pe ea o vedem, orânduind din dragostea ei față de copil, neamul zeilor. Geei, datorește Zeus mântuirea lui. Pe ea o vedem în lumea mitologică dând curs

vieții pământene și lăcrămând cu ochii de flăcări ai Niobei. Mama va ocroti eroii legendelor. Dragostea de mamă salvează pentru omenire pe Moise, pe Cyrus, pe străbunul Romulus. Instinctul de mamă va apleca lupoaica spre copiii desnădăjduitei Rhea. Ca mame s'au ilustrat Emilia și Andromeda.

Și'n istoria îndepărtată, mama pune dorul de înălțare în sufletul lui Alexandru Machedonul, mama este în stare să-l abată pe Coriolan dela gândul criminal, mama va ști să treacă peste desertăciunile lumești cu mândria Corneliiei.

Istoria neamului nostru, în fazele ei decisive, a fost făurită de gestul unor mame, cari cu suflet eroic au știut să-și îndrepteze copiii pe calea, care duce la mântuire.

La îndemnul unei mame eroice se reculege Ștefan, câștigând lupta dela Valea albă. Și, după cât ne spune legenda, o mamă Vranceoae a venit cea dintâi la chemarea lui și i-a dat curaj, oferind pe cei șapte feciori și ei scutieri ai Domnului apărător de țară.

Teodora, mama lui Mihai, și-a crescut copilul în dorul de a-și vedea pe toți frații de un sânge adunați sub un singur sceptru. La ea se gândea eroul în clipele

lui de victorie, ca și de durere, când această mamă sfântă era prizonieră în cetatea Făgărașului. Al ei a fost mărșul vis de a vedea o Românie întregită. Și, când eroul cade, ea răspunde solului ce-i aducea dureroasa știre la Cozia:

*Știrea ta e foarte tristă,
Nu că fiul mi-a murit,
Ci că el prin a sa moarte
Pe Români nu l-a unit.*

In lumea poeziei noastre populare, mama este care dă curaj luptătorului fiu pentru pedepsirea răului și triumful dreptății. Mama lui Opișanu va desvălui adevărul în fața lui Mihnea Vodă, demascând ascunsul gând al trădătorului Cantar.

Mama lui Vulcan îl vă plânge pe erou și-l va deghiza în cerșetor, casă poată pedepsi pe vânzătorul Pandelaș. Mama lui Corbea se va strădui cu toată durerea sufletului ei să-și libereze fiul dela închiisoare, întrebunțând fie naivitatea, fie șirentenia. Și cătră Tudor răscolat împotriva Grecilor, mama se va adresa cu cuvintele:

*Spune-mi, malcă, ce te doare,
Ca să-ți pot fi vrăjitoare
Să-ți aduc un țarmec sfânt,
Să-mi calci vesel pe pământ.*

(Va urma).

Nr. 3830/929.

(57) 2-2

Concurs

Pentru ocuparea postului de dactilograf sau dactilografă la Consiliul arhiepiscopesc ortodox rom. în Sibiu, dotat de prezent cu salariu de Lei 3795 lunar — se publică concurs.

Reflectanții vor înainta cererile lor concursuale însoțite de actele calificative Consiliului arhiepiscopesc ort. român în Sibiu până la 20 Iunie a. c.

Consiliul arhiepiscopesc.

Publicațiune de licitație

Parohia bisericii ort. rom. din comuna Roadăș, plasa Cohalm (Rupea), județul Târnava-Mare, dă în întreprindere zidirea bisericii — prin licitație publică cu oferte închise — cari se primesc până în momentul licitației în ziua de 24 Iunie 1929 ora 2 p. m., în conformitate cu planul și devizul aprobat de P. Ven. Consiliu Arhiepiscopesc cu Nr. 1342 din 16 Februarie 1929, depunându-se o garanță de 10% din prețul de strigare în suma de Lei 1.850.000 Lei.

Planul, devizul și condițiunile de licitație se pot vedea la Oficiul parohial ort. rom. din Roadăș în orice zi.

(52) 1-1

Consiliul parohial.

Nr. 114/1929.

(53) 1-1

Publicațiune de licitație

Consiliul parohial, din comuna Părău, județul Făgăraș, conform planului și devizului, aprobat de către Prea Ven. Conz. Arhiepiscopesc, dă în întreprindere repararea Bisericii, prin licitație publică, Duminică, în 23 Iunie a. c., ora 2 p. m., depunând vadiu 10%, după suma de Lei 112.386.

Planul, devizul și condițiunile de licitare, se pot vedea la oficiul parohial din loc, în orice zi.

Supraoferte nu se primesc.

Părău, la 2 Iunie 1929.

Consiliul parohial.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viața lui Isus

de

Giovanni Papini

în românește de

ALEXANDRU MARCU

Prețul Lei 180.—, plus porto poștal Lei 15.—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, de toate mărimile și de o execuție foarte frumoasă.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni

legat foarte fin, în plus, cu copcii și aurit. Prețul de Lei 400.—

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

și

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuți

Curs oral în limba germană, ținut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut și mai adăugit ulterior

Traducere

de

Mitropolitul Atanasie Mironescu

fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 130.—

" II " 150.—

" III " 120.—

" IV " 200.—

plus spese postale Lei 30.—

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Norși alte povești, de **E. HODOȘ**.

Volumul conține, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Prețul 60 lei și porto.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană:

Introducere în sfintele cărți

ale

Testamentului Vechiu

de Arhiepiscopul-Mitropolit Dr. **VASILE TARNAVSCHI** prof. titular la Facultatea de teologie din Cernăuți. Prețul Lei 400.—. La comanda se alătură Lei 20.— pentru spese postale.

Dela Librăria Arhidiecezană se pot procura

Notițe despre întâmplările contemporane

de Ioan cav. de Pușcariu. Prețul Lei 100, plus spese de poștă Lei 15

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu

prețuri moderate

Au apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântările bisericești

după melodiile celor 8 glasuri ale sf. biserici ortodoxe, culese, puse pe note și aranjate de

Dumitru Cunțan

Prețul Lei 100, plus spesele poștate Lei 15

Cântări funebre

pentru cor de bărbați, de:

Dumitru Cunțan

Prețul Lei 30, plus spesele poștate Lei 12.

A apărut, în a treia ediție, romanul:

MARTIRII,

de **Constanța Hodoș**, cu o prefață de Ion Gorun. București, Tip. I. Copuzeanu.

De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu Prețul 60 lei, și porto.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura următoarele **Albume de broderii și țesături românești**, de dna

MINERVA SCHAFFER n. COSMA

Album de broderii și țesături rom. vol. II 600

Caietul I Modele de cusături românești 25

" II " " " " " 40

" III " " " " " (8 foi) 80

Se pot trimite și prin poștă alăturând 10 lei spese de poștă.

La Librăria Arhidiecezană, Sibiu, se găsește de vânzare:

Cartea de bucate**POFTĂ BUNĂ,**

de **ZOTTI HODOȘ**. Partea I completă, cu multe rețete de bucate obișnuite mai ales în Ardeal și Bănat. Conține:

În partea I A.: Supe, asiete, pești, rasoluri și sosuri. Prețul 20 Lei;

În partea I B.: Prăjituri, torte, cofeturi, creme, parfe-uri, înghețate, dulcețuri, compoturi, numeroase menu-uri ș. a. Prețul: 20 Lei.

Trimisă prin poștă 5 Lei mai mult.

A apărut:

Biserica Neamului și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan

Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini. Prețul 40 lei, plus spese postale 10 lei. Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

A apărut

în a doua ediție revăzut și completat

Tipicul bisericii ortodoxe

întocmit pentru trebuințele preoților, studenților în teologie și ale elevilor școalelor normale

de

AUREL POPOVICIU

profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna”

și se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Prețul Lei 100, plus spese postale Lei 15.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

Ancore

poezii religioase, patriotice și altele de Ioan Al. Bran-Lemény Prețul Lei 40.—, plus spese postale Lei 10.—

În editura Sfintei Mănăstiri-Neamtu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Prețul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul, plus spesele de poștă Lei 10, prin mandat postal.

Nou!**Nou!**

Au apărut din *Biblioteca pentru studii omiletice și catehetice* de sub îngrijirea **Prof. Dr. Gr. Cristescu:**

Nr. 1. Fă lucrul Evanghelistului

Nr. 2. Învățători și Stinți din veacul al IV-lea

Nr. 3. Predică și cateheza

— Vino și vezi — meditații

Se pot comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.